

01

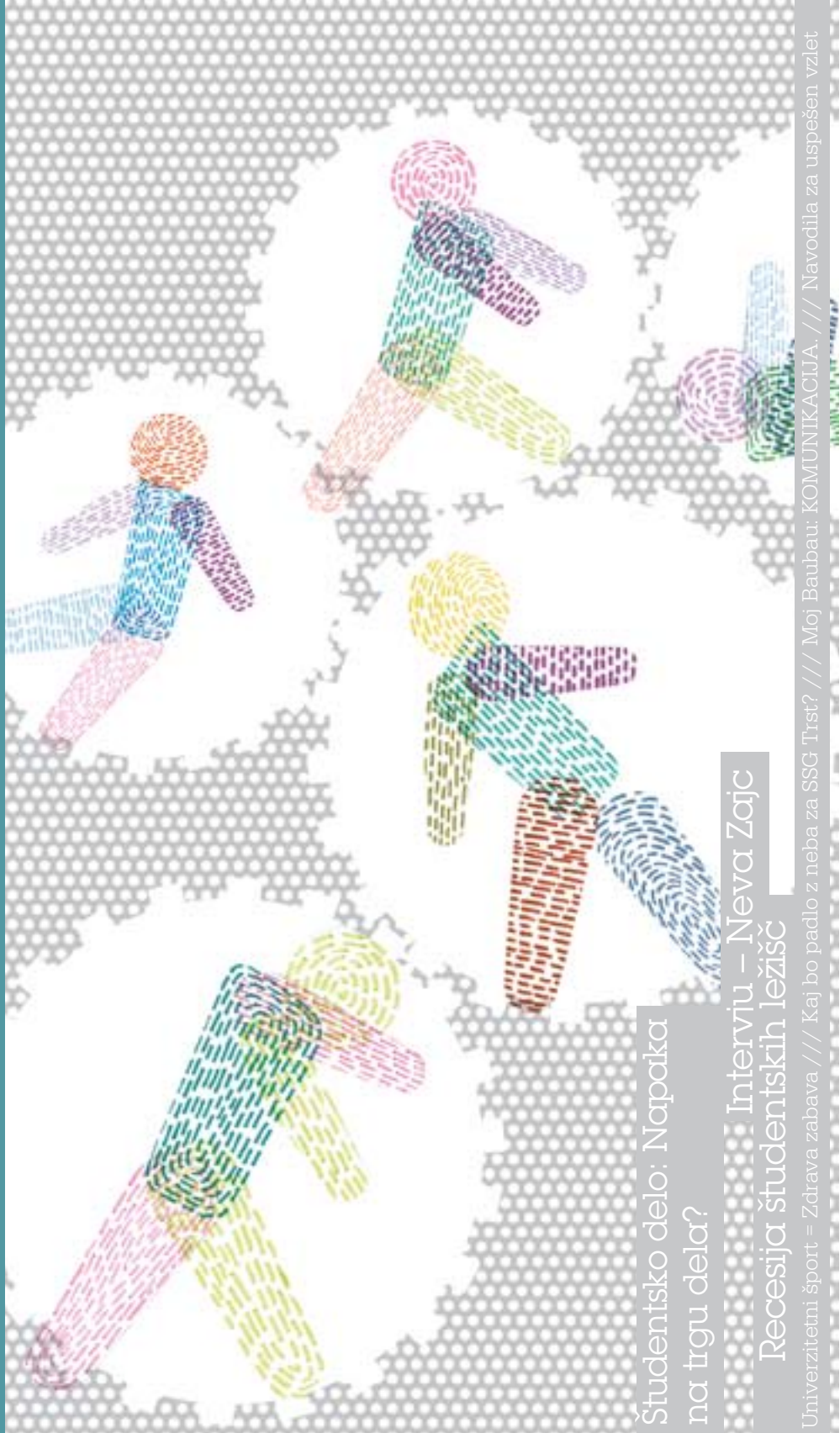
OKTOBER 2009

letnik 6

PRIMORSKI ŠTUDENTSKI UNIVERZITETNI ČASOPIS

KAZIIN

Študentsko delo: Narpotka
na trgu delar?

Intervju – Neva Zajc
Recesija študentskih ležišč

KAZO

- 4 Napovednik
- 6 (o)glasna deska
- 7 Študentsko delo: napaka?
- 12 Recesija študentskih ležišč
- 14 Šport = Zdrava zabava
- 15 Burja na šofiti
- 17 www.ukrepajmozdaj.com
- 18 Brez slabe vesti
- 20 Pismo iz tujine
- 21 Študent na planetu Zemlja
- 22 Prisegam, da lažem
- 23 Kažinova križanka
- 26 Fotojota
- 28 Zapleti pri SSG Trst
- 30 KCUP za uspešen vzlet
- 31 Iz nekje vmes
- 32 Golden drum 2009
- 33 Intervju z Nevo Zajc
- 37 Beneški bienale
- 38 Kolumna – Matija Stepišnik
- 39 Kolumna – Andrej Černic
- 40 Kolumna – Marko Gavriloski
- 41 Kontraglas
- 42 Potopis – Japonska
- 46 Samoumetnost
- 47 Obišči
- 48 Preberi
- 49 Poslušaj
- 50 Poglej
- 51 Kažin meseca

nika štravs >> Predsednica Študentske organizacije Univerze na Primorskem

Draga študentka, dragi študent,

že je tukaj oktober. Mesec, ki prinaša študentom mnogo novega. Brucem nekaj čisto novega. Absolventom nekaj starega, z nadgradnjo novega.

Ulice obalnih mest je spet zajel vrvež študentov. Koper se je po poletju, napor- nem zaradi množice turistov, ovil v pravo podobo, podoba mesta študentov, podoba, ki se je nekateri tudi po šestih letih obstoja univerze ne zavedajo. Po starem mestnem jedru se sprehajajo novi, pa tudi že poznani obrazi. Iz bližnjih kavarn šušljajo raznolika slovenska narečja, pa tudi kakšen tuj jezik ne uide po- zornosti mimoidočega. Oktober je bil vedno najlepši mesec za študente. Mesec, ko lahko knjige še čakajo v kotu in se posvetimo predvsem druženju in sklepa- nju novih poznanstev.

Na Študentski organizaciji Univerze na Primorskem smo študentom pripravili pester nabor aktivnosti, ki jih bodo spremljale skozi vse študijsko leto. Prav ob- študijske dejavnosti so pomemben člen v življenju študenta, saj si z aktivnim sodelovanjem in soustvarjanjem pridobiva neprecenljive izkušnje ter tudi de- lovne navade, ki jih lahko pozneje uporabi pri iskanju zaposlitve. Zato, vabljeni vsi študenti, ki si želite sodelovanja na različnih področjih, da se nam pridruži- te in prispevate svoj delček v mozaiku aktivnosti Šoupa. Svojo aktivnost lahko izkažete pri sami pripravi projektov z različnih področij ali pa z udeležbo na dogodkih, ki vas zanimajo. Na Šoupu delamo študenti za študente, zato lahko le ob vaši prisotnosti nadgradimo že obstoječe vsebine, postavimo temelje novim in izboljšujemo študentski bit.

Zdaj nas čakajo nekatere spremembe, ki bodo tako ali drugače zaznamovale študentsko življenje. Prenova sistema subvencionirane študentske prehrane bo prinesla predvsem enostavnejši način prehranjevanja študentov. Z začet- kom študijskega leta smo dobili prvi študentski dom v Kopru, s čimer se je naredil začetni korak v smeri povečanja števila študentskih postelj. Bivanjska problematika študentov UP je tema, ki ji je treba namenjati več pozornosti in jo učinkoviteje reševati. Vsekakor obljube pretekle vlade, da bo na nacionalni ravni zagotovljenih dodatnih 10.000 študentskih ležišč, še niso bile izpolnjene. Zamrznitev štipendij ob vsakodnevnem višanju cen življenjskih potrebščin prav gotovo ne prinaša nič dobrega v študentov vsakdan. Študentsko delo utegne biti deležno sprememb, zato od države zahtevamo, da z nami vzpostavi socialni dialog in nas sprejme kot enakovredne partnerje pri pripravi izhodišč. Mogoče pa si moramo študenti vseeno izprašati vest, ali je trenutni sistem študentskega dela mogoče izboljšati.

Kljub vsem težavam ostanimo optimistični in predvsem zvesti sami sebi.

Želim vam uspešno študijsko leto 2009/2010!

Ta mo system

UREJA >> **matjaž kljun**

POLETJE JE MIMO ... AHHAH. NAS PA ČAKA
ZANIMIVA JESEN. NOVI PREDMETI, MOGOČE
NOVI SOŠOLCI, SOŠOLKE, ŠTUDIJ, ZABAVA
ŠPORT IN RAČUNALNIK. TUDI ČE SLEDNJI NI
NOV, GA LAHKO PRENOVITE, SAJ NAS NA PO
DROČJU PROGRAMSKE OPREME ČAKA KAR
PRECEJ NOVOSTI. TOKRAT SI BOMO POGLE
DALI OPERACIJSKE SISTEME (OS). NAŠTETI
SO PO PADAJOČEM VRSTNEM REDU IZIDA

Ubuntu 9.10

Znana, preprosta in simpatična distribucija Ubuntu Linux, ki temelji na Linuxu, se približuje različici 9.10, kar pomeni, da je bila različica izdana desetega meseca leta 2009. Seveda tudi ta nosi ime živali – Karmic Koala (Karmična Koala), kar je pri Ubuntu že stalna praksa (<https://wiki.ubuntu.com/DevelopmentCodeNames>).

Že zdaj lahko z njihove spletne strani snamete beta različico. Najbolje pa je počakati na uradno različico, ki bo dostopna 29. oktobra.

Med novostmi je vsekakor treba izpostaviti Ubuntu One, Empathy in novo grafično podobo. Ubuntu One je privzeto nameščen odjemalec, ki registriranim uporabnikom omogoča deliti datoteke med različnimi računalniki z nameščenim Ubuntu OS. Druga novost je privzeti odjemalec za takojšnje sporočanje (MNS, Yahoo!, ICQ, IRC, Google talk, Jabber ...). Namesto dolgotnega Pidgina bomo zdaj dobili nameščen Empathy. Preostale novosti so prenovljena slika začetnega zagona (splash screen), nov sistem za nameščanje programske opreme, preprost program za pregledovanje diskov (trdih in izmenljivih), prikaz diskov v Nautilusu (upravljalniku datotek) in testni center strojne opreme.

Windows 7

Po neuspehu Windows Viste je videti, da bo gigantu iz Redmonta le uspelo in bo za nov operacijski sistem ogrel kar nekaj uporabnikov. Že z beta različico je veliko ljudi zadovoljnih. Kar precej so prenovili vmesnik. Opravilna vrstica je postala pametnejša, prenovili so nadzorno ploščo, dodali trakoven vmesnik (ali trak, ki smo ga spoznali z Office 2007) MS Paintu in WordPadu, prenovili vmesnik programa za zaščito Windows Defender, izboljšali požarni zid, kalkulator, zamenjali sliko začetnega zagona in še bi lahko naštevali.

Razveseljiva novica pa je predvsem, da bo Windows 7 manj požrešen. Kaj naj bi to pomenilo, se še ne ve, saj so minimalne zahteve še vedno precej višje kot tiste za Windows XP. Si pa želi Microsoft priti na trg netbookov, kjer mu pogačo že odžirajo različne Linux distribucije. Poleg tega bodo le redki novi računalniki (le tisti, ki bodo lahko poganjali tudi najzmožljivejšo različico OS) dobili nalepko »Windows 7 Ready«. Pri Microsoftu namreč noče-

j operacijski

jo ponoviti napake iz preteklosti, ko so na vsak računalnik dovolili nalepiti nalepko »Vista Ready«.

Windows 7 bo prišel na police 22. oktobra. Pa še to. Nekateri trgovci že zdaj ponujajo brezplačno nadgradnjo na Windows 7 OS pri nakupu novega računalnika. Pri tem le preberite droben tisk: poštnina za novo zgoščenko vas lahko stane tudi do 20 evrov.

Mac OS X

Snežni Leopard

Pri Applu so se temeljito lotili prenove operacijskega sistema Mac OS X. Sicer Leopard (10.5) ni doživel velikih grafičnih sprememb pri prehodu v Snow Leopard (10.6). Je pa za to dobil kar precej novosti, ki jih uporabnik sprva ne vidi.

Najprej je treba izpostaviti 64-bitni način delovanja, kar bo vsekarom omogočilo večjo izkoriščenost

večprocesorskih sistemov. Ravno tako so pospešili zagon operacijskega sistema, ki se zdaj resnično takoj postavi na noge. Pri namestitvi lahko tudi prihranite nekaj prostora, če se odpoveste tiskalniškimi gonilnikom. Ravno tako so prenovili grafične knjižnice OpenCL in odpovedali podporo PowerPC procesorjem (programsko opremo je še vedno mogoče poganjati z nameščenim Apple Rosetta).

Kaj pa vidni del? Prenovili so upravljalnik datotek Finder (sicer niti ne preveč vidno). Dodali so Quicktime X Pro, ki omogoča snemanje namizja, popraviljanje video posnetkov in še nekaj drugih novosti, ki so bile prej dosegljive samo z doplačilom. Posodobili so paleto programov, kot so iCal (ta omogoča tudi samodejno zaznavanje lokacije), Address book in iMail, in omogočili boljšo integracijo z Microsoft Exchange strežnikom 2007. Expose se je preselil na Dock in dobil nove možnosti, tu je še nekaj manjših novosti programa Preview, samodejno zamenjevanje besedila v vseh programih ipd.

Haiku OS

Nekateri boste verjetno vprašali: »Kaj? Haiku?« Haiku je nadaljevanje BeOSa, ki je bil na prelomu stoletja kar priljubljen zaradi svojih lastnosti. Bil je hiter, zmogljiv, preprost.

Haiku še ni namenjen vsakodnevnemu uporabi. Izbrali smo ga zaradi mejnika, saj je po osmih letih razvoja 15. septembra dosegel prvo uradno Alpha 1 različico. Kar ne pomeni, da je popolnoma brez napak. Razvijalci so se le počutili gotove in dali operacijski sistem na uradno pokušino.

<http://www.haiku-os.org/>

Povezave do bolj znanih operacijskih sistemov (vrstni red je naključen):

- + Gentoo: www.gentoo.org
- + OpenSolaris: opensolaris.org
- + FreeBSD: www.freebsd.org
- + OpenSuse: opensuse.org
- + Solaris 10: www.sun.com/software/solaris
- + Suse Enterprise Linux: www.novell.com/linux
- + OpenBSD: www.openbsd.org
- + Red Hat: www.redhat.com
- + Debian: www.debian.org
- + NetBSD: www.netbsd.org
- + Fedora: fedoraproject.org

Seznam Linux in Unix distribucij: distrowatch.com

Povzetek

To jesen imamo torej na voljo kar nekaj novih operacijskih sistemov. Seveda to še zdaleč niso vsi. Med Linux distribucijami najdemo lahko še: Red Hat, Fedora, Debian, Suse, Mandriva, Gentoo in še 1000 drugih za vse okuse in želje. Če niste preveč zadovoljni z Linuxom, lahko poskusite Sun Solaris (ali Open Solaris). Nato imamo družino BSD operacijskih sistemov: Free BSD, Open BSD, Net BSD, Desktop BSD, PC BSD in druge.

solaris

Izbire je kar precej. Vprašanje je le, koliko si upate. Seveda lahko na ŠOUPK-u poberete (<http://soupek.soup.si>) VirtualBox in si v udobju svojega priljubljenega operacijskega sistema ogledate še drugo ponudbo, ne da bi pri tem ogrozili svoje pomembne datoteke. ☺

19